

JOKIVARREN KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT JA NIITÄ TARKENTAVAT PELISÄÄNNÖT HENKILÖKUNNAN KÄYTTÖÖN

Nämä järjestyssäännöt ovat voimassa työjärjestyksen mukaisena kouluajana koulussa, koulun piha-alueella sekä koulun järjestämissä tilaisuuksissa. Myös järjestetyistä koulukuljetuksista johtuva odotusaika lasketaan kouluajaksi.

Järjestyslain mukaan koulun järjestyssäännöt tulkitaan ns. järjestysmääräyksiksi. Järjestysmääräyksessä tulee näkyä voimassaoloalue ja -aika. Yksinkertaistetusti voidaan todeta, että koulun toimivalta alkaa oppilaan ensimmäisen oppitunnin alkaessa kun kellot soivat sisään ja päättyy kun oppilas poistuu koulupäivän päätyttyä koulun pihalta. Lisäksi toimivaltaan kuuluvat tietysti kaikki koulun tapahtumat sekä kouluajan jälkeiset aktiviteetit (läksykerho, odotustunti, kerhot...).

Oppilas voi häiritä opetusta monin eri tavoin. Yleistä on että erilaisten lelujen tai laitteiden käyttäminen tunnilla taikka välitunnillakin aiheuttaa häiriötä. Esine, jota oppilas käyttää luvatta ja/tai häiritsevästi voidaan ottaa tilapäisesti oppilaalta työrauhan palauttamiseksi, erityisesti jos oppilas kiellosta huolimatta jatkaa esineen käyttämistä. Vaikka tällöin kajotaankin lyhytaikaisesti oppilaan hallintaan, on muiden oppilaiden oikeus saada opetusta niin tärkeä oikeushyvä, että hallinnan lyhytaikainen loukkaaminen on sallittua. Lisäksi kyseessä on tällöin muutoinkin lähtökohtaisesti kyseessä tilanne, jossa oppilaalle ei aiheudu haittaa, joten useimmiten ei ole edes kysymys kielletystä hallinnan loukkaamisesta. Esine on kuitenkin palautettava viimeistään koulupäivän päättyessä oppilaalle tai tämän huoltajalle.

Poisottamisen tulee aina perustua järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitotarkoitukseen taikka liittyä pakkokeinolaissa säädettyyn jokamiehen kiinniotto-oikeuteen. Mitään esinettä ei saa ottaa oppilaalta pelkästään kurinpitotarkoituksessa pois. Näin ollen esimerkiksi sellainen menettely, että opettaja ottaa oppilaiden omaisuutta haltuunsa ja palauttaa sen esimerkiksi lukuvuoden päätyttyä ei ole sallittu.

1. Noudatan liikennesääntöjä ja hyviä tapoja. Laki velvoittaa minua käyttämään pyöräillessä ja mopoillessa kypärää sekä varustamaan ajoneuvoni riittävän valoin ja heijastimin.

- Järjestyssäännöt eivät voi määrätä koulumatkoista, mutta toki lain olemassaolosta saa ja kannattaa muistuttaa.
- Suositus, että vasta 3. luokalta lähtien voi kulkea polkupyörällä kouluun. Yhtenäiseen kohteluun vedoten kyseistä määräystä ei voi kuitenkaan antaa.
- Koulun tapahtumissa, kuten pyöräretkillä henkilökunta valvoo liikennekäyttäytymistä sekä pyöräilykypärän käyttöä. Tarvittaessa kypäräksi kelpaa tilapäisesti koulun jääkiekkokypärä.
- Koska valvonta voi koitua ongelmaksi, lähtökohtaisesti mopoilla ei siirrytä paikasta toiseen. Joissain tilanteissa mopojen ja polkupyörien käyttäminen voi toki olla perusteltua, mutta esimerkiksi yhteiset tapahtumat (kirkko tms.) päättyvät koululle, joten ajoneuvot voivat hyvin odottaa koululla.

2. Vältän tarpeetonta ajelua koulun piha-alueella. Jätän polkupyöräni tai moottoriajoneuvoni lukittuna niille varatuille alueille. Näillä alueilla asiaton oleskelu on kiellettyä.

- *Lukitsemista on haluttu korostaa jopa järjestyssäännössä, mutta lukitsematta jättämisestä ei silti seuraa rangaistusta.*
- *Tarpeeton oleskelu ajoneuvojen luona on kiellettyä ja mikäli tätä sääntöä rikotaan, siitä aluksi huomautetaan ja mikäli rike toistuu, siitä voidaan määrätä harkinnan mukaan jälki-istunto.*
- *Kaikki ajoneuvot ovat koulun pihalla oppilaiden omalla vastuulla, joten ne on syytä lukita. Koulu ei ole korvaus- eikä muussakaan vastuussa. Mahdolliset varkaudet ja ilkivalta ilmoitetaan poliisille, mutta ilmoittajana tulee olla ensisijaisesti oppilaan huoltaja. Koulupäivän aikana harjoitettu ilkivalta pyritään toki selvittämään koulun taholta. Valvontakamerat eivät valitettavasti kuvaa esimerkiksi pyörätelineitä.*

3. Odotan ulkona ensimmäisen oppitunnin alkua. Poistun koulualueelta viivyttelämättä koulupäiväni päätyttyä, kuitenkin viimeistään välitunnin jälkeen.

- *Oppilaita ja heidän huoltajiaan tulee muistuttaa siitä, että koulun toimivalta ja näin ollen myös vastuu oppilaista alkaa vasta koulun alkaessa. Varsinaista valvontaa ei ole järjestetty ennen koulun alkua.*
- *Ovet pidetään lukittuina, koska sisätiloissa tapaturmariski on suurempi kuin ulkona. Sisätiloissa odottaminen loisi myös illuusion siitä, että koulu on jo alkanut, vaikka näin ei siis ole.*
- *Erityisen kylminä aamuina oppilaat voidaan päästää sisään. Päätöksen tekee rehtori.*
- *Koulukuljetuksessa olevat oppilaat saavat odottaa oppitunnin alkua iltakäyttö- tai A-aulassa.*
- *Lain mukaan kyyditystä odottavalle oppilaalle on varattava mahdollisuus ohjattuun toimintaan. Koulumme tiloissa toimii myös iltapäiväkerho. Tämä järjestyssääntöjen pykälä ei tietenkään koske em. aktiviteetteihin osallistuvia oppilaita vaikka iltapäivätoiminta onkin perusopetuslaissa määriteltyä, koulutuksen järjestäjän organisoimaa toimintaa, joka siinä mielessä on koulun järjestyssääntöjen alaista.*
- *Opettaja voi harkintansa mukaan antaa luvan yksittäiselle tai muutamalle oppilaalle opetustilan (luokkahuoneen) käyttöön. Opettaja vastaa tuolloinkin oppilaista ja mikäli opettaja itse poistuu rakennuksesta, hänen on sovittava vastuun siirtämisestä toisen opettajan kanssa. Vastuussa olevan opettajan poistuessa rakennuksesta myös oppilaiden on poistuttava luokasta.*

4. Riisun päähineeni tullessani sisätiloihin viimeistään luokkaan mennessäni. En oleskele sisätiloissa päähine päässäni. Säilytän ulkovaatteeni sekä kenkäni niille varatuissa paikoissa.

- *Logiikkana on tietysti, että ulkovaatteita pidetään ulkona. Koska ulkovaatteet riisutaan ja puetaan naulakolla, ei päähinettä haluta käytännön syistä nostaa erityiseen asemaan. Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaan (perustuslaki) molempia sukupuolia on kohdeltava samoin, joten myös tytöt ottavat päähineen päästään tullessaan ulko-ovesta sisään.*
- *Tytöt saattavat käyttää huivia osana kampausta ja tämä voidaan toki sallia, koska kyseessä ei ole päähine. Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaan tämä on sallittava myös pojille. Mahdollisissa tulkintatilanteissa päähine vs. kampauksen osana oleva huivi opettaja käy kasvatuksellisen keskustelun kahden kesken oppilaan kanssa ja mikäli yhteisymmärrystä ei synny, oppilas ohjataan selvittämään asiaa rehtorin kanssa. Huput rinnastetaan päähineisiin.*

- Ulkotakkeja säilytetään naulakoissa. Talvisin päähineitä sekä käsineitä säilytetään takin hihassa katoamisen sekä täiden leviämisen estämiseksi.
- Opettaja vastaa siitä, että kengät jätetään siistiin riviin luokan ulkopuolelle. Näin mahdollistetaan siivous ja taataan turvallinen liikkuminen myös hätäpoistumistilanteessa. Tietyissä luokkatiloissa on poikkeavat toimintamallit, esimerkiksi teknisen työn tiloissa sekä ruokalassa pidetään kengät jalassa turvallisuussyistä ja musiikkiluokassa naulakko on sijoitettu luokan sisäpuolelle käytävän ahtauden takia.
- Palokellojen soidessa kengät haetaan luokkaan ja laitetaan vasta siellä rauhassa jalkaan. Rakennukset ovat paloa hidastavia, joten kiirettä ei ole. Luokassa odotetaan jonossa, kengät jalassa siipivastaavan lupaa siirtyä kokoon-tumisalueelle. Rakennuksien ylimmät kerrokset sekä A-siiven alin kerros aloittavat poistumisen opettajan päätöksellä.

5. Tulen ajoissa oppitunnille asianmukaiset varusteet ja välineet mukana ja kotitehtävät tehtyinä.

- Mikäli oppilas on luvatta poissa koulusta, oppilaan oman opettajan tulee ilmoittaa siitä huoltajalle mahdollisimman pian, alakoulussa saman päivän aikana, yläkoulussa viimeistään seuraavana päivänä. Koko päivän luvattomasta poissaolosta määrätään oppilaalle kaksi tuntia jälki-istuntoa ja hänet määrätään korvaamaan jokainen poissaolotunti. Korvausten käytännönjärjestelyistä huolehtii luokanopettaja tai -valvoja yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa.
- Oppilaalla tulee olla mukanaan oppitunneilla tarvittavat välineet sekä kotitehtävät tehtyinä. Kotitehtävien, kirjojen ja vihkojen sekä opettajan harkinnan ja ilmoituksen mukaan myös liikuntavarusteiden puuttuminen merkitään Wilmaan. Oma opettaja seuraa unohduksia aktiivisesti Wilmasta ja puuttuu niihin seuraavasti:
- Velvoittavana 3. luokasta alkaen ja soveltaen alkuopetuksessa:
 - 10krt → kasvatuskeskustelu (min 15min) / yhteydenotto kotiin – muista kirjata Wilmaan ”kurinpitotoimet” -lomakkeella
 - 15krt → kasvatuskeskustelu huoltajat mukana mikäli ovat halukkaita osallistumaan + opolle tieto luokilla 7-9 – muista kirjata Wilmaan ”kurinpitotoimet” -lomakkeella
 - 20krt → jälki-istunto 45min
 - 25krt → apulaisrehtorin läksyvihko + apulaisrehtorin kasvatuskeskustelu oppilaan kanssa + tieto huoltajille
 - 30krt → kasvatuskeskustelu (min 15min) / yhteydenotto kotiin – muista kirjata Wilmaan ”kurinpitotoimet” -lomakkeella
 - 35krt → akuuttina pedagogiseen tiimiin – sovitaan tuki- ja kurinpitotoimenpiteistä (pakollinen&määräaikainen läksykerho, kirjallinen varoitus...)
 - Unohdukset nollaantuvat jouluna.
- Kotitehtävien tekeminen välitunnilla tai ennen koulun alkua ei ole suositeltavaa mutta ei kiellettyäkään. Kaikenlainen kopioiminen esim. luokkatoverilta on plagiointia eli kiellettyä.
- Tässä tapauksessakin jälki-istunnon perusteena on annettujen ohjeiden noudattamatta jättäminen ja huolimattomuus. Lisäksi voidaan vedota POL 35 §; 2 mom. ”Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti.”

- Liikuntatunneille oppilaan tulee saapua myös asianmukaisesti varustautuneena. Jos oppilaalla ei ole omia liikuntavälineitä kuten suksia tai luistimia, ne lainataan koululta ja palautetaan käytön jälkeen oikeille paikoilleen.
- Jäälle mennään vain luistimet jalassa ja kypärä päässä – sääntö koskee sekä tyttöjä että poikia ja molempia luistelualueita. Kypäränä voi käyttää jääkiekkokypärän lisäksi polkupyöräkypärää. Henkilökunnan toimesta ei järjestetä välituntisin kypärien tai luistinten jakelua – oppilas käyttää omia välineitään välituntiliikunnassa. Omia jääkiekko-, kaukalopallo- tai jääpallomailoja voivat 1-6.-luokkien oppilaat säilyttää luokassaan tai luokanopettajan parhaaksi katsomalla tavalla. Välituntiluistelusta ei luonnollisesti saa aiheutua myöhästymisiä oppitunneilta. Luistinten vaihto tapahtuu pihalla olevassa luistelukopissa.
- Luokalla voi olla oma välituntipallo. Luokan pallosta vastaavat luokan oppilaat ja luokan oma opettaja.
- Sukset säilytetään ensisijaisesti luistelukopissa olevissa suksitelineissä tai oppilaan omassa luokassa (ei koskaan käytävillä). Koulu ei valitettavasti voi vastata kouluun tai koulun piha-alueille jätetyistä välineistä.
- Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään. Jo-kivarren koulussa oppilaille on järjestetty läksykerho, jota voi tarvittaessa käyttää myös tähän tarkoitukseen. Erityisesti pienimpien oppilaiden kohdalla on järkevää ilmoittaa huoltajalle tehtävien suorittamaan jäämisestä.

6. Käyttäydyn kaikissa tilanteissa kohteliaasti ja toisia kunnioittaen. Noudatan kaikkien koulun aikuisten antamia ohjeita. En käytä loukkaavaa kieltä enkä hyväksy henkistä enkä fyysistä väkivaltaa. Ilmoitan näkemäni kiusaamisen koulun aikuiselle.

- Ensisijainen puuttumistoimenpide on kasvatuskeskustelu. Opettaja harkitsee tapauskohtaisesti, tarjoaako hän huoltajalle mahdollisuutta osallistua kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan kurinpitotoimenpiteenä, vaikka kyseessä ei ole juridisesti kurinpito- vaan puuttumistoimi.
- Perusopetuslain 36§:n mukaan opetusta häiritsevä oppilas voidaan poistaa luokasta oppitunnin jäljellä olevaksi ajaksi. Mikäli oppilas ei määräyksestä huolimatta poistu luokasta, hänet voidaan poistaa kohtuullisia voimakeinoja käyttäen. Poistamisen voi suorittaa opettaja tai rehtori. Luokasta poistaminen on aina kirjattava ja voimakeinojen käytöstä on annettava erillinen selvitys. On suositeltavaa, että mikäli oppilas joudutaan poistamaan voimakeinoja käyttäen, paikalla on vähintään kaksi aikuista (turvallisuus, todistaja).
- Epäasiallisesti käyttäytyvä oppilas voidaan määrätä enintään kahden tunnin jälki-istuntoon opettajan tai rehtorin harkinnan mukaan. Oppilasta on kuultava ennen rangaistuksen antamista. Hänen esittämänsä näkemykset tulee kirjata jälki-istuntolomakkeeseen (Wilma).
- Mikäli oppilas jatkaa huonoa käytöstään jälki-istunnot saatuaan (lähtökohtaisesti viisi jälki-istuntoa samasta aiheesta tai poikkeuksellisen väkivaltainen / epäasiallinen käytös), rehtori voi antaa oppilaalle kirjallisen varoituksen ja edelleen esittää oppilasta erotettavaksi määräajaksi koulusta. Erottamisesta päättää opetustoimen JoRy.
- Kurinpitorangeistukset: Oppilasta, joka rikkoo järjestystä, menettelee vilpillisesti tai käyttäytyy muuten epäasiallisesti, voidaan rangaista kurinpidollisesti. Kurinpitorangeistuksia ovat kirjallinen varoitus ja oppilaan erottaminen enintään kolmeksi kuukaudeksi. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava, ettei erotettu jää jälkeen opetuksesta. Erotetulle laaditaan opetussuunnitelmaan

perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.

- *Kurinpitotoimien kirjaaminen: Luokasta poistaminen lopputunnin ajaksi on myös kirjattava Wilmaan, kasvatuskeskustelusta ja jälki-istunnosta on tiedotettava kotiin ennen istuntoajankohtaa, kirjallinen varoitus ja määräaikaan erottaminen kurinpitorangeistuksia, joiden yhteydessä huoltajia on kuultava. Varoituksesta ja erottamisesta annetaan aina päätös (rehtori / opetustoimen johtoryhmä).*
- *Valvontavastuu: Perusopetuslain 31 a §:n mukaan oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa, jos hänet on määrätty poistumaan oppitunnilta tai oppilaan osallistuminen opetukseen on eväty jäljellä olevan työpäivän ajaksi. Tapaa, jolla valvonta on suoritettava, ei ole laissa määritelty. Koulussamme on tulkittu lakia siten, että oppilas voidaan määrätä luokan oven taakse odottamaan. Hänelle voidaan tarvittaessa antaa tuoli ja/tai pulpetti mukaan. Oven takana oppilas on opettajan välittömässä valvonnassa. Jos oppilas poistuu oven takaa, hän rikkoo opettajan antamaa määräystä. Tarvittaessa oppilaan voi lähettää myös rehtorin puhuteltavaksi. Kotiin lähetetyn oppilaan valvonta on mutkikkaampaa. Valvonnan järjestävät rehtorit tapauskohtaisesti, mutta joka tapauksessa otetaan yhteys huoltajiin. Yleisestikin voidaan todeta, että jokainen tapaus on harkittava erikseen myös luokasta poistamisen yhteydessä. Opettajan on kasvatusalan ammattilaisena tulkittava oppilaan senhetkinen mielentila ja järjestettävä valvonta tilanteen vaatimalla tavalla. Esimerkiksi raivokohtauksen saanutta oppilasta ei voi jättää yksin käytävään.*
- *Kiusaaminen määritellään ja siihen puututaan KiVa-menetelmän mukaisesti. Oppilaita ohjataan sekä puuttumaan kiusaamiseen että kertomaan siitä jollekin koulun aikuiselle, mutta puuttumatta tai kertomatta jättämisestä ei seuraa automaattisesti rangaistusta.*

7. Arvoesineet ja elektroniset laitteet ovat koulussa omalla vastuullani. Käytän laitteita oppitunneilla opettajan ohjeiden mukaisesti.

- *Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta turvallisuutta vaarantava esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.*
- *Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen.*
- *Opetusta häiritsevät elektroniset laitteet otetaan oppilaalta pois lopputunnin ajaksi. Laitteet eivät saa aiheuttaa häiriötä. Oppilas ei saa oppitunnin aikana käyttää elektronisia laitteita ilman opettajan lupaa. Siis esimerkiksi viestien lähettäminen tai lukeminen on opetusta häiritsevää toimintaa. Opettaja voi myös tarvittaessa ohjeistaa oppilaat sulkemaan virran pois laitteesta opetustilanteen niin vaatiessa.*
- *Pois otetut elektroniset laitteet tulee palauttaa oppilaalle oppitunnin päättyessä ja viimeistään koulupäivän lopuksi. Opettaja vastaa laitteesta niin kauan, kun laite on hänen hallussaan. Mikäli pois ottaminen loppupäiväksi katsotaan tarpeelliseksi, laite varustetaan nimilapulla ja toimitetaan kansliaan.*
- *Poisottaminen ja palauttaminen kirjataan Wilmaan.*

8. En harjoita salakatselua enkä -kuuntelua teknisiä apuvälineitä käyttäen. En julkaise asianmukaisiakaan tallenteita ilman kohteen lupaa.

- *Salakatselu ja -kuuntelu sekä niiden yrittäminen on rikoslaisissa kielletty.*
- *Julkaiseminen vaatii lähtökohtaisesti aina kohteen luvan.*

9. Vietän välituntini rajatulla koulualueella lukuun ottamatta sisätiloissa järjestettyä välituntitoimintaa.

- *Välituntialueet tiedotetaan syyslukukauden alkaessa. Oppilaat eivät saa poistua koulun alueelta ilman lupaa koulupäivän aikana. Oppilaan poistuessa luvatta koulun alueelta, annetaan hänelle siitä tunti jälki-istuntoa. Koulu on vastuussa oppilaasta koko koulupäivän ajan.*
- *Välituntitoiminnan aiheuttaessa epäjärjestystä, paikkojen sotkemista, koulun omaisuuden rikkoutumista tms. se keskeytetään oppilaskunnan ohjaajan ilmoittamaksi ajaksi.*
- *Valvojen näkyvyyden vuoksi ulkona valvova henkilökunta käyttää huomioliivejä.*

10. Huolehdin omalta osaltani koulualueen ja luokkien siisteydestä. Käytän välineitä ja materiaaleja huolellisesti ja säästeliäästi. Kysyn aina luvan koulun välineistön tai toisten oppilaiden tavaroiden lainaamiseen. Ilmoitan sattuneesta vahingosta välittömästi koulun henkilökunnalle.

- *Mikäli oppilas syyllistyy tarpeettomaan roskaamiseen tms. hänet veloitetaan siivoamaan aiheuttamansa sotkut.*
- *Koulumme toiminta-ajatuksen mukaan kaikkien tulisi oppia myös vastuuta, johon kuuluu ilmoitusvelvollisuus sattuneesta vahingosta.*

11. Ruokailen hyvien tapojen ja annettujen ohjeiden mukaisesti.

- *Ruokalaan saavutaan ilman päällystakkeja, kengät jalassa (turvallisuus). Päällystakit voidaan jättää ruokalan ulkopuolella oleviin naulakoihin tai päärakennuksessa opiskelevien osalta luokan ulkopuolelle.*
- *Jokaisella luokalla on omat ruokailuvuorot, joita tulee noudattaa mahdollisimman tarkasti. Ruokailuun on varattu 15 minuuttia ruokasalissa. Mikäli ruokailu osuu kaksoistunnille eikä siirtymätaukoa (5min) tarvita, säästyvän ajan voi käyttää ruokasalissa jolloin aika on 20 minuuttia.*
- *Opettajien tulee ohjeistaa oppilaita pesemään kätensä ennen ruokailua joko luokassa, käytävässä tai ruokalassa.*
- *Mikäli jokin ruokalaji tai ruokailuvälineet loppuvat linjastolta, käydään kertomassa asiasta kohteliaasti keittiöhenkilökunnalle.*
- *Jokaisella rehtorilla, opettajalla ja avustajalla on ruokalassa valvontavastuu. He vastaavat kuitenkin ensisijaisesti omasta ryhmästään, joten heidän on sijoitettava ruokalaan niin, että he näkevät oman ryhmänsä oppilaat koko ruokailun ajan. Parhaiten tämä onnistuu silloin, kun opettaja ja/tai avustaja istuvat samassa pöydässä oppilaiden kanssa.*

- *Kaikenlainen sotkeminen ja ruoalla leikkiminen on erittäin huonoa ja sopimattonta käytöstä, joten siitä tulee aina rangaista oppilasta vähintään puhuttelulla, yleensä myös jälki-istunnolla. Rangaistuksen antaa se opettaja, jonka kanssa ryhmä on syömässä. Kaikilla aikuisilla on velvollisuus puuttua havaitsemaansa sopimattomaan käytökseen.*
- *Noudatamme periaatetta ”Minkä otan, sen myös syön”, joten oppilaita tulee ohjata mieluummin hakemaan lisää ruokaa kuin ottamaan aluksi liikaa.*

12. Tupakointi ja kaikkien päihteiden käyttö ja kouluun tuominen sekä energiajuomien nauttiminen on kiellettyä.

- *Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.*
- *Tupakkaa ja alkoholia saa myydä vain 18 vuotta täyttäneille. Tupakan ja alkoholin tuominen kouluun voidaan tulkita turvallisuutta ja yleistä järjestystä vaarantavaksi teoksi, joten niiden poisottaminen alaikäiseltä on perusteltua.*
- *Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Edellä säädetystä tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.*
- *Oppilaalta löytyneet tupakat ja päihteet toimitetaan rehtorille, joka vastaa niiden todisteellisesta hävittämisestä.*
- *Tupakoinnista kiinni jäänyt oppilas jätetään koulupäivän jälkeen tekemään tupakka-aiheista esitelmää rehtorin ohjauksessa.*
- *Henkilökuntaan kuuluvien tulee ilmoittaa tämän järjestyssäännön rikkomisepäilystä aina rehtorille, joka tekee päätöksen toimenpiteistä.*
- *Päihtyneen oppilaan huoltajiin otetaan heti yhteys – huoltajat koululle – oppilas terveydenhoitajalle.*
- *Päihteiden käytön epäilystä, päihteiden käytöstä, hallussapidosta, välityksestä tai myynnistä tulee tehdä lastensuojeluilmoitus (rehtori tekee).*
- *Tarkempia ohjeita löydät koulun turvallisuusoppaasta.*
- *Energiajuomien tuomista kouluun ei voi kieltää, joten automaattista poisotto-oikeutta ei myöskään ole. Mikäli kouluun tuodut energiajuomat aiheuttavat yleistä häiriötä, tölkit voi takavarikoida korkeintaan koulupäivän ajaksi. Mikäli oppilas juo järjestyssääntöjen vastaisesti energiajuomaa, hänet tulee puhutella järjestyssääntöjen rikkomisesta. Jos rike toistuu, oppilaalle voidaan määrätä jälki-istuntoa. Avonaisen tölkin sisältö pyydetään kaatamaan viemäriin ja jos oppilas ei suostu näin toimimaan, tölkki takavarikoidaan koulupäivän ajaksi. Poisotto-oikeutta käyttänyt opettaja säilyttää tölkin/tölkit itse. Mikäli oppilas ei nouda avattua tölkkiä sovittuna aikana, sisältö kaadetaan viemäriin pilaantumisvaaran takia. Avaamattomista, noutamattomista tölkeistä otetaan*

yhteys huoltajaan ja toimitaan huoltajan antamien ohjeiden mukaisesti. Edellä kuvattu koskee kaikkia juomapakkaustyyppisiä sekä energiajuomatabletteja ja -geelejä.

13. Tulentekovälineiden, teräaseiden ja muiden turvallisuutta vaarantavien välineiden ja laitteiden kouluun tuominen on kielletty.

- Turvallisuutta vaarantavaksi välineeksi voidaan tulkita esimerkiksi paperiveitsi vaikka sen terä olisi hyvinkin lyhyt, mikäli oppilas käyttää veistä turvallisuutta vaarantavasti. Vastaavasti matalatehoisetkin kynälaserit voivat aiheuttaa silmävammoja, joten niitä on pidettävä turvallisuutta vaarantavina laitteina. Säteilyturvakeskus on esim. kieltänyt kynälasereiden jakamisen sisäänpääsyn yhteydessä suuressa tilaisuudessa, vaikka osallistujat olivat aikuisia.
- Oppilaan taskuja ja reppua tarkastettaessa toimitaan kuten edellisessä pykälässä.

Näiden järjestyssääntöjen rikkomisesta rangaistuksiani ovat nuhtelu, jälki-istunto, kirjallinen varoitus tai määräaikainen koulusta erottaminen (POL 36§). Korvaan tahallaan aiheuttamani vahingot. Huonon käytöksen ja vahingonteot voin korvata myös sovittamalla tekoni työtehtävillä.

Oppilasta tulee aina puhutella eli nuhdella järjestyssääntöjen rikkomisesta. Ensisijainen puuttumistoimi on kasvatuskeskustelu. Nuhtelun lisäksi oppilaalle voidaan määrätä jälki-istuntoa. Ennen jälki-istunnon määräämistä oppilasta tulee kuulla asiasta ja hänen näkemyksensä on kirjattava. Jälki-istuntolomake on vain tiedote tulevasta rangaistuksesta kotiin. Kyseistä lomaketta ei tule vain antaa oppilaalle, vaan jälki-istunnon määräämistä tulee aina edeltää nuhtelu, joka suoritetaan rauhallisessa tilassa molempien osapuolien ollessa rauhallisessa mielentilassa. Hyvä puhuttelu on aina suunniteltu etukäteen ja toimii vähintään yhtä tehokkaana kasvatuksellisenä toimenä kuin jälki-istunto.

Rangaistuksesta on tiedotettava kotiin esimerkiksi Wilmasta tulostettavalla ilmoituslomakkeella. Kirjaaminen tapahtuu Wilmaan, johon jälki-istunnon valvoja myös kuittaa rangaistuksen suoritukseksi.

Opetushallituksen näkemyksen mukaan muuntorangaistusta ei voi käyttää, joten työtehtävät eivät voi lyhentää jälki-istuntoaikaa. Jälki-istunnossa saa teettää kasvatuksellisia, oppilaan ikä- ja kehityskauteen sopivia tehtäviä.

Mikäli samalle oppilaalle joudutaan toistuvasti määräämään jälki-istuntoa, voidaan todeta, että rangaistus ei ole riittävä tai toimiva. Näissä tapauksissa opettaja voi viedä asian pedagogisen tiimin käsittelyyn ja aiheesta on tarpeen mukaan järjestettävä (asiantuntija)palaveri (huoltajat, oma opettaja, rehtori (ei asiantuntijapalaverissa), kuraattori). Mikäli palaverikaan ei tuo muutosta tilanteeseen, pedagoginen tiimi (tai oma opettaja apulaisrehtorin kanssa neuvoteltuaan) voi esittää tarvittaessa rehtorille kirjallisen varoituksen antamista. Kirjallinen varoitus on hallinnollinen päätös, josta voi valittaa. Jälki-istunnosta ei ole valitusoikeutta.

Viimeisenä vaihtoehtona on määräaikainen koulusta erottaminen, josta päättää aina monijäseninen toimielin, koska kyseinen päätös rajoittaa yksilön oikeuksia, tässä tapauksessa oikeutta saada opetusta. Orimattilassa tämä toimielin on opetustoimen johtoryhmä. Erottamisen aikana oppilaalle tulee järjestää opetus (lähinnä annetaan ja tarkistetaan tehtävät) ja tarvittava oppilashuolto. Päätös erottamisesta tulee tehdä yhteistyössä lastensuojelun kanssa, joten harkintavaiheessa lastensuojelulla on oltava tieto ko. asian vireilläolosta, jotta se voi halutessaan lausua näkemyksensä asiasta.